

از‌های درباره محصوران:

شورای امنیت ملی مصلحت بداند قوه قضائیه آماده محاکمه است

گروه سیاست: چهره‌های سیاسی و مسئولان قضائی در سالگرد ۹ دی به رخداد‌های سال ۸۸ واکنش نشان دادند. محاکمه «سران فتنه» و هاشمی‌رفسنجانی مهم‌ترین محور سخنان این چهره‌ها بود. «محمدجواد لاریجانی»، رئیس ستاد حقوق بشر قوه قضائیه...

صفحه ۲

شنبه ۱۱ دی ۱۳۹۵ | ۱ ربیع‌الثانی ۱۴۳۸ | ۳۱ دسامبر ۲۰۱۶

تیتراها

دیپلماسی گازی ایران نتیجه داد

توافق در فرودگاه

صفحه ۴

سانسور جلیلی

برای حمایت از قالیباف

صفحه ۶

میرسلیم تا آخر مناظره‌های ماند

صفحه ۶

چند شب پس از گزارش تکان‌دهنده «شهروند»

شهرداری رسانه‌ها را

به گرمخانه‌ها برد

صفحه ۱۷

دایی نصف جهان را

به هم ریخت

صفحه ۱۸

در مرگ پوران فرخزاد

کسی که

مثل هیچ‌کس نبود

صفحه ۱۴

حرف اول

صدا و سیما و قانون

سید محمود علیزاده طباطبائی

عضو هیئت مدیره کانون وکلای مرکز

آرامش در پناه قانون حق شهروندان است؛ بند ۱۴ اصل سوم قانون اساسی حاکمیت را موظف به تأمین حقوق همه‌جانبه افراد از زن و مرد و

ایجاد امنیت قضائی عادلانه برای همه و تساوی عموم در برابر قانون کرده است. امنیت قضائی در سبزه «دادرسی عادلانه» استوار می‌شود. افراد معمولاً از حقوق خود آگاهی ندارند و در مواجهه با اختلافات، شکایات و دعاوی، صلاحیت علمی و تخصص لازم برای پیگیری حقوق قانونی خود را ندارند. لزوم رجوع به متخصص، اقتضای آن را دارد که در تأمین حقوق همه‌جانبه افراد در دادگاه‌ها از خدمات وکیل دادگستری استفاده شود. حق داشتن وکیل به عنوان یکی از تضمین‌های دادرسی عادلانه مورد توجه فعالان اجتماعی قرار گرفته و در اصل سسی‌ونبم قانون اساسی به رسمیت شناخته شده و مقرر کرده است: «در همه دادگاه‌ها، طرفین دعوی حق دارند برای خود وکیل انتخاب کنند و اگر توانایی انتخاب وکیل را نداشته باشند باید برای آنها امکانات تعیین وکیل فراهم شود». وکیل و قاضی دو بال فرشته عدالت‌اند؛ وکیل هم‌پای قاضی و در معیت شهروند، تضمین‌کننده آرامش روانی اصحاب دعوی است. اگر اعتمادبه‌نفس و آرامش روانی متکفلان حق دفاع مخدوش شود، امنیت قضائی و آرامش روانی شهروندان آسیب می‌بیند.

ادامه در صفحه ۱۹

مقاله‌ای از وزیر امور خارجه

راهکارمقابله باتروریسم وخشونت سیاسی از نگاه ظریف

گروه سیاست: محمدجواد ظریف وزیر خارجه ایران، در جدیدترین مقاله خود با عنوان «چگونه با زمینه‌های گسترش افراطی‌گری و تروریسم مقابله کنیم» که در مجله Iranian review of foreign affairs به زبان انگلیسی منتشر شده، به بررسی زمینه‌ها...

صفحه ۱۹

سال چهاردهم | شماره ۲۷۶۴ | ۲۰ صفحه | ۱۰۰۰ تومان

سرمقاله

همه علیه یکی

احمد غلامی . سردبیر

دولت حسن روحانی بیش از آنکه دولتی سیاسی باشد، دولتی اقتصادی است و آنچه حیات دولت به آن وابسته است، «جامعه مدنی» یا «جامعه فعال»

است؛ جوامعی که فضای بین دولت و اقتصاد را اشغال می‌کنند. حلقه واسطه یا مرتبط بین دولت و اقتصاد، در نگاه گرامشی جامعه مدنی است، و جامعه مدنی از نگاه او چیزی نیست جز اتحادیه‌های کارگری، احزاب سیاسی، انجمن‌ها و نهادهای مستقل صنفی. جامعه مدنی از سویی با دولت همکاری می‌کند تا از قطبی‌شدن جامعه جلوگیری کند و از سویی دیگر جامعه مدنی مستقل از دولت می‌تواند منازعه طبقاتی را ارتقا دهد. در نگاه پولانی نیز جامعه فعال در مواجهه با بازار قرار دارد. از یک‌سو، بازار به نابودسازی جامعه گرایش دارد و از دیگر سو برای دفاع از خودش تلاش می‌کند تا بازار را تابع خودش سازد. با این تعاریف، دولت روحانی در میان بحرانی قرار دارد که دولت احمدی‌نژاد آن را برپا کرده است. دولتی که با «انحصار عمودی» کمر به قتل جامعه مدنی بست و تا توانست آن را ویران کرد و نهادهای اقتصادی‌ای را بر ساخت یا تقویت کرد که اینک خود به مسئله‌ای جدی بدل شده‌اند. نهادهایی چنان قدرتمند، که شکست انحصار آنها تنها کار مشکلی است بلکه روردرینی با آنها دولت روحانی را با مشکل مواجه خواهد کرد. ازاین‌رو، روحانی تلاش می‌کند دست به «انحصار افقی» بزند و جامعه‌ای دیگر بسازد. آن‌هم نه جامعه به معنای مدنی یا فعال، بلکه جامعه‌ای برساخته از اقتصاد نیروهای قابل‌اعتماد در دل جامعه کلان‌تر. البته این حرکت چنان بطلی است که نمی‌تواند اثرگذاری جدی در روند سیاست داخلی ایران داشته باشد و صرفاً به انتفاع گروهی خاص منجر خواهد شد و بی‌ثمر خواهد ماند. آنچه روحانی از آن غافل مانده بی‌شک «جامعه مدنی» است. جامعه‌ای پویا که بین اقتصاد و دولت می‌بالد و نهادهایی مستقل از دولت که می‌توانند به نوعی حافظ دولت نیز باشند، یا جامعه فعالی که سیطره بازار را نمی‌پذیرد و بر بازار اُتر می‌گذارد. درواقع دولت روحانی با «انحصار افقی» در پی خلق جامعه‌ای فعال است؛ جامعه‌ای که بایدونبایدباید، دست دولت باشد. اگر این کار در دوره احمدی‌نژاد عملی بود، اینک به دلیل هزینه‌های بالای دولت در برابر درآمدی که با آن نمی‌خواند نتیجه نخواهد داد. احمدی‌نژاد با دست‌کاری جامعه برای خلق جامعه بدلی تلاش فراوانی کرد، اما نتنها نتیجه‌ای نگرفت بلکه جامعه بدلی‌اش به‌وقت نیاز بر کسب منفعت بیشتر علیه خود او اقدام کرد. آنچه دولت یازدهم را تهدید می‌کند، برخورد بی‌واسطه با توده است. برخوردی که موجب تنش‌های فزاینده می‌شود. می‌توان گفت، در حفاصل دولت و اقتصاد جامعه پویایی شکل نگرفته تا حائل یا ضربه‌گیر بحران‌های اقتصادی و اجتماعی باشد. از یک‌سو این بحران‌ها به‌سرعت به دولت منتقل می‌شوند و از سوی دیگر تبعات تصمیمات دولت، فوراً در سرنوشت آحاد مردم اثر می‌گذارد. نبود جامعه مدنی یا جامعه فعال، از دولت یازدهم، دولتی بی‌حفاظ ساخته که به مخالفانش فرصت می‌دهد تا بی‌محبا و بدون نگرانی به آن حمله‌رو شوند، تاجایی‌که تلاش می‌کنند تاریخ برساخته‌ای را احضار کنند و با استعاره آن دولت را بگویند. در روزهای اخیر، این برده کنار رفت و مخالفان دولت تلاش کردند حریم‌های تازه‌تری را درنوردند تا با صراحت بیشتری به وعده‌های دولت هجمه کنند و آنها را توخالی نشان دهند: «مگر مملکت صاحب ندارد که عده‌ای وعده رفع حصر را می‌دهند.» این جمله نقطه‌عطف سخنرانی آیت‌الله علم‌الهدی به‌مناسبت ۹ دی است.

ادامه در صفحه ۴

نیلی در گفت‌وگو با «شرق» تشریح کرد رشد اقتصادی گروگان اصلاحات ساختاری

صفحه ۵

عکس: امیرحیدری شرق

یادداشت

ابعاد و پیامدهای آتش‌بس در سوریه

کشورهای عرب خلیج‌فارس و رژیم صهیونیستی که از سیاست‌های فرامنطقه‌ای در موضوع بحران سوریه جانبداری می‌کردند، سیاست و نقش خود را در چارچوب سیاست‌های دولت قانونی سوریه تعریف کرده و آن را به اجرا گذاشت. این سیاست ایران برپایه برآوردهای راهبردی محافل غربی، بااثبات‌ترین استراتژی منطقه‌ای چند دهه اخیر به شمار می‌رود. ارزیابی هوشمندانه دکتر ظریف، وزیر امور خارجه کشورمان، از توافق آتش‌بس روز جمعه سوریه، نشان از این دارد که سیاست‌گذاران کشورمان سناریوهای گوناگون بحران سوریه را عمیقاً شناسایی کردند. درواقع، دکتر ظریف قصد داشت به آن دسته از کشورها و تحلیل‌گرانی که به گونه‌ای شتاب‌زده صورت‌حساب نهایی جنگ سوریه و بازندگان و برندگان آن را اعلام کردند، توصیه کند که عجله نکنند؛ زیرا حتی اگر توافق آتش‌بس به‌خوبی جریان پیدا کند و کشورها متضرر چوب لای چرخ نگذارند و توافق آتش‌بس به نشست گفت‌وگوهای طرف‌های درگیر با دولت سوریه منتهی شود، تازه چالش واقعی آغاز خواهد شد. نکته درخور توجه این است که طرف‌های پیروز جنگ‌های اخیر، به‌ویژه جنگ آزادسازی شهر استراتژیک حلب، از موضع عنصر پیروز جنگ، طرح آتش‌بس و حرکت به سوی فاز سیاسی بحران سوریه را مطرح کردند. این معادله بی‌تردید بر هرگونه مذاکره سیاسی سایه خواهد افکند. در مقابل، مشخص نیست موضع حامیان آشکار و پنهان منطقه‌ای اپوزیسیون مسلح سوریه در قبال طرح آتش‌بس و انتقال به فاز سیاسی بحران این کشور، چه خواهد بود.

ادامه در صفحه ۴

کودتا و اعتراض شدید اتحاد اروپا به موج گسترده دستگیری‌ها و نقض حقوق متهمان این رویداد و نیز تهدید آنکارا به تعلیق مذاکرات مربوط به پیوستن ترکیه به اتحاد اروپا، اروپا را به جانبداری از کودتاچیان متهم کرد و اردوغان آشکارا و در هر مناسبتی، رفتار دوگانه اروپا را در امور جهانی به یاد انتقاد گرفت. مسکو می‌داند اردوغان در جریان نشست سن‌پترزبورگ روسیه در اکتبر گذشته، به پوتین وعده داد در بحران سوریه صفحه نوینی خواهد گشود. مسکو می‌داند دورکردن ترکیه از منظومه غرب و پیمان ناتو، به سست‌شدن سپر جنوبی پیمان ناتو کمک خواهد کرد و این تحول برای روسیه عمیقاً جنبه راهبردی دارد که از گسترش ناتو تا قلمرو حیاتی‌اش (اوکراین)، نگران بوده و هست. مسکو می‌داند اپوزیسیون مسلح سوریه بدون عرق راهبردی‌اش، یعنی ترکیه، دستخوش اضمحلال زودرس خواهد شد و هرگونه توافق با آنکارا، موافقت اپوزیسیون مسلح سوریه را به همراه خواهد داشت. در نتیجه ترکیه می‌تواند منوایات اپوزیسیون مسلح سوریه را در هرگونه گفت‌وگوها سیاسی نمایندگی کند و روسیه در مقابل می‌تواند دیدگاه‌های و خواست‌های دولت سوریه و هم‌پیمانان منطقه‌اش را از جمله ایران و حزب‌الله لبنان، تضمین کند.

دوم، برخی از رسانه‌های خبری، جمهوری اسلامی ایران را بازنده اصلی توافق مسلح و آنکارا قلمداد کردند. آشکار است که ترویج این معادله، با هدف سرپوش‌گذاشتن روی شکست سیاست‌های چندساله عربستان سعودی، قطر و امارات متحده عربی در بحران سوریه صورت می‌گیرد؛ زیرا جمهوری اسلامی ایران از روزهای نخست بحران سوریه و بر خلاف

امارات متحده عربی با لحنی توأم با احتیاط درباره این تحول واکنش نشان دادند. پرسشی که اینک در برابر همه تحلیل‌گران امور خاورمیانه در سطح جهان مطرح شده، این است که مسکو و آنکارا که از آغاز بحران سوریه تا چند ماه قبل در برابر یکدیگر قرار داشتند، چگونه با این سرعت به فاز هم‌پیمانی رسیدند؛ تاآنجا که از سویی همه طرف‌های درگیر و کشورهای تأثیرگذار در این بحران، ضامن و ناظر این آتش‌بس شدند؟ نگارنده در این نوشته می‌کوشد به این پرسش مهم پاسخ گوید و چشم‌انداز این توافق را ترسیم کند.

مسکو می‌داند ترکیه بیش از ۸۰۰ کیلومتر مرز مشترک با سوریه دارد و از آغاز بحران سوریه تا چندی پیش، روی ضرورت برکناری بشار اسد، رئیس‌جمهور این کشور، تأکید می‌کرد. مسکو می‌داند ترکیه در فاز نخست بحران سوریه، مرزهای خود را سخاوتمندانه به گروه‌های بیگانه برای ورود به سوریه و پیوستن کرملین، حدود یک ماه پس از برقراری آتش‌بس، گفت‌وگوهای سیاسی طرف‌های درگیر در بحران سوریه، در «آستانه»، پایتخت قزاقستان، آغاز خواهد شد و در این مدت، مسکو و آنکارا ضامن حسن اجرای این آتش‌بس خواهند بود. اعلام برقراری آتش‌بس در سوریه، بازتابی گسترده در پایتخت‌های مهم جهان به همراه داشت؛ تهران از برقراری آتش‌بس جانبداری کرد. واشنگتن از این تحول به‌عنوان خبر خرسندکننده یاد کرد و دی مستورا، نماینده سازمان ملل متحد در بحران سوریه، برقراری آتش‌بس را گامی مهم برای رسیدن به صلح فراگیر در این کشور ارزیابی کرد. عربستان سعودی، قطر و

سیدحسین موسوی
رئیس مرکز مطالعات خاورمیانه

ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، روز پنجشنبه، ۹ دی، اعلام کرد مسکو و آنکارا درباره برقراری آتش‌بس در سراسر سوریه به استثنای مناطق تحت نفوذ داعش و جبهه النصره، به توافق رسیده‌اند و این آتش‌بس باامداد روز جمعه به اجرا گذاشته می‌شود. پس از اعلام پوتین، ستاد مشترک ارتش سوریه اعلام کرد این آتش‌بس در سراسر خاک سوریه به استثنای مناطق تحت نفوذ داعش و جبهه النصره برقرار می‌شود. در همین حال، وزیر دفاع روسیه اعلام کرد نیروهای اپوزیسیون مسلح سوریه که موافقت‌نامه آتش‌بس را امضا کرده‌اند، بیش از ۶۰ هزار عنصر مسلح را پوشش می‌دهند. به گفته کرملین، حدود یک ماه پس از برقراری آتش‌بس، گفت‌وگوهای سیاسی طرف‌های درگیر در بحران سوریه، در «آستانه»، پایتخت قزاقستان، آغاز خواهد شد و در این مدت، مسکو و آنکارا ضامن حسن اجرای این آتش‌بس خواهند بود. اعلام برقراری آتش‌بس در سوریه، بازتابی گسترده در پایتخت‌های مهم جهان به همراه داشت؛ تهران از برقراری آتش‌بس جانبداری کرد. واشنگتن از این تحول به‌عنوان خبر خرسندکننده یاد کرد و دی مستورا، نماینده سازمان ملل متحد در بحران سوریه، برقراری آتش‌بس را گامی مهم برای رسیدن به صلح فراگیر در این کشور ارزیابی کرد. عربستان سعودی، قطر و

برای درج تبلیغات خود در وبسایت روزنامه شرق با ما تماس بگیرید

دومین روزنامه پربازدید ایران در فضای مجازی

۸۸۱۹۲۸۷۷-۸۸۱۹۳۹۷۹

sharghdaily.ir

ضمیمه رایگان امروز روزنامه شرق

ویژه استان بوشهر

از روزنامه فروشی‌ها بخواهید

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق

۸۸۱۹۰۴۶۸-۸۸۱۹۳۹۷۹

maxim
جشنواره زمستانی
تخفیف ویژه ۲۰٪
ماکسیم

معرفی آژانسهای مسافرتی هتلها و مراکز گردشگری
هتل معین فومن
۰۱۳-۳۴۷۳۴۴۵۸
رجوع به صفحه ۱۷
تلفن تماس جیب درج آگهی: ۸۸۱۹۲۸۷۷

برای درج تبلیغات خود در وبسایت روزنامه شرق با ما تماس بگیرید
دومین روزنامه پربازدید ایران در فضای مجازی
۸۸۱۹۲۸۷۷-۸۸۱۹۳۹۷۹
sharghdaily.ir

ضمیمه رایگان امروز روزنامه شرق
ویژه استان بوشهر
از روزنامه فروشی‌ها بخواهید
سازمان آگهی‌های روزنامه شرق
۸۸۱۹۰۴۶۸-۸۸۱۹۳۹۷۹